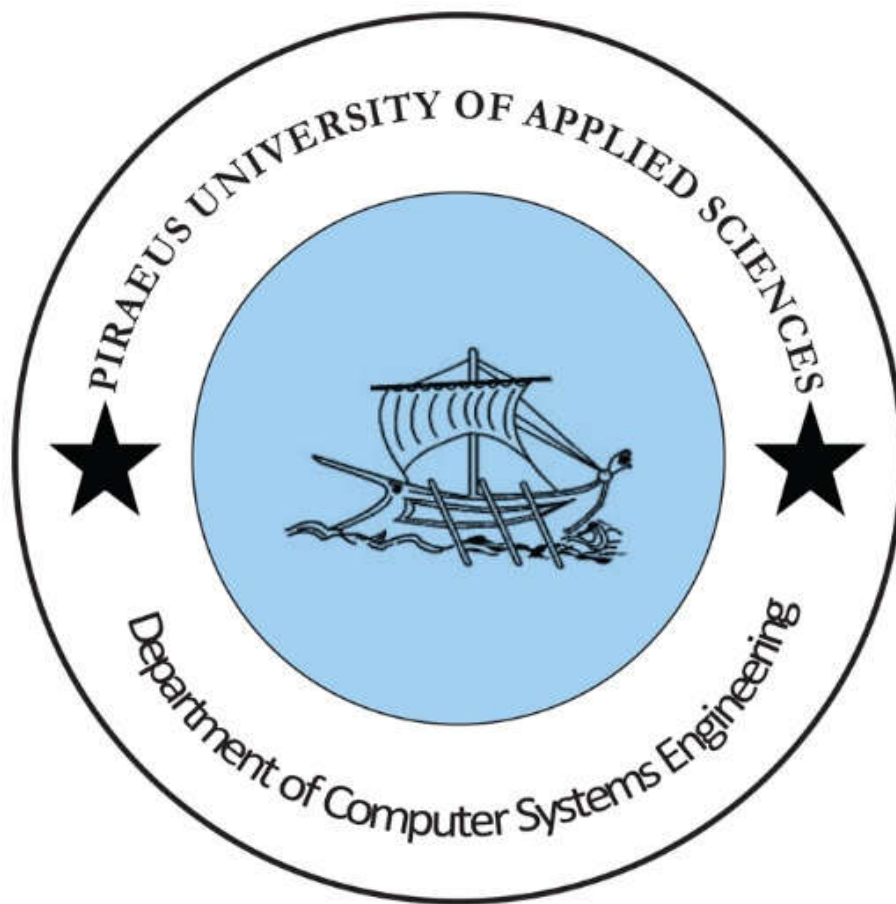

ΑΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ Τ.Τ.
ΣΤΕΦ
ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ Τ.Ε.

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Φεβρουάριος 2015

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Σύμφωνα με το υπάρχον νομικό πλαίσιο για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Ν. 3549/2007), η Πρακτική Άσκηση είναι αναπόσπαστο τμήμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών όλων των Τμημάτων ΤΕΙ. Η επίβλεψη της πρακτικής άσκησης των φοιτητών αποτελεί μέρος των διδακτικών υποχρεώσεων των διδασκόντων, ενώ για τους φοιτητές η ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης είναι μια από τις προϋποθέσεις για την απόκτηση του πτυχίου. Πιο συγκεκριμένα, η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών πραγματοποιείται με ευθύνη του οικείου Τμήματος, σε θέσεις είτε του Δημόσιου είτε του Ιδιωτικού τομέα, στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, ενώ η αποζημίωση και η ασφάλιση των φοιτητών ως εργαζομένων έναντι επαγγελματικού κινδύνου είναι υποχρεωτική (Ν. 1404/1983 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει).

Το πλαίσιο οργάνωσης και εποπτείας της Πρακτικής Άσκησης προσδιορίζεται επίσης νομικά, ενώ εξειδικεύεται ως διαδικασία από το εκάστοτε Τμήμα. Έτσι, η Πρακτική Άσκηση κατά κύριο λόγο πραγματοποιείται στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή του οικείου Ιδρύματος, είναι υποχρεωτική, εξάμηνης ημερολογιακής διάρκειας (ή διάρκειας 24 εβδομάδων πενθήμερης εργασίας), πραγματοποιείται στο τελευταίο εξάμηνο σπουδών, είναι εποπτευόμενη και η επιτυχής πραγματοποίησή της είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση του πτυχίου. Επίσης, το αντικείμενο απασχόλησης των φοιτητών στην Πρακτική Άσκηση καθώς και οι αντίστοιχοι εργασιακοί χώροι, όπου αυτή εκπονείται, πρέπει να έχουν σχέση με το ευρύτερο γνωστικό αντικείμενο των προπτυχιακών σπουδών, όπως αυτό ορίζεται από το εκάστοτε Τμήμα.

ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Η Πρακτική Άσκηση θεσμοθετήθηκε με τον ιδρυτικό νόμο των ΤΕΙ, Ν. 1404/1983. Τα ΤΕΙ, ως μετεξέλιξη του θεσμού των ΚΑΤΕΕ, έχουν ως δεδηλωμένο σκοπό την παροχή εξειδικευμένων επιστημονικών γνώσεων σε πλήρη σύνδεση με τις σχετικές εφαρμογές αυτών. Συνεπώς, ο θεσμός της Πρακτικής Άσκησης αποτέλεσε εξαιρετική καινοτομία για την εποχή, συνδέοντας ουσιαστικά την εκπαιδευτική διαδικασία με πραγματικά εργασιακά περιβάλλοντα όπου οι αποκτηθείσες γνώσεις δοκιμάζονται και εφαρμόζονται στην πράξη.

Μέσω του θεσμού της Πρακτικής Άσκησης υπηρετείται μια σειρά στοχεύσεων, μεταξύ των οποίων είναι και οι εξής:

- Ενημέρωση των φοιτητών για την διάρθρωση και λειτουργία παραγωγικών μονάδων και υπηρεσιών, και ενεργός συμμετοχή τους στη διαδικασία παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών.
- Ενημέρωση των φοιτητών για τους οικονομικούς, κοινωνικούς και τεχνολογικούς παράγοντες που επηρεάζουν την παραγωγική διαδικασία.
- Συσχετισμός θεωρητικών και τεχνικών γνώσεων με μεθόδους που εφαρμόζονται στους Φορείς Απασχόλησης.
- Ενημέρωση των φοιτητών για τις ευκαιρίες ανάληψης επιχειρηματικών δράσεων από τη μεριά τους.
- Επαφή εκπαιδευτικής και παραγωγικής διαδικασίας και αντίστοιχων φορέων και δημιουργία αμφίδρομης σχέσης μεταξύ τους.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

Η Πρακτική Άσκηση εποπτεύεται από:

- Τον Επόπτη Εκπαιδευτικό, ο οποίος είναι μέλος του Ε.Π. του Τμήματος και ορίζεται σύμφωνα με τις διαδικασίες που περιγράφονται στο επόμενο κεφάλαιο του παρόντος κειμένου.
- Τον Επόπτη του Φορέα Απασχόλησης, ο οποίος ορίζεται από τον Φορέα και ο οποίος πρέπει να είναι απόφοιτος Πανεπιστημίου ή ΤΕΙ συναφούς ειδικότητας με αυτήν των ασκούμενων, και πρέπει να έχει αποδεδειγμένη εργασιακή εμπειρία στο αντικείμενο.

Προβλέπονται διαδικασίες για κάθε περίπτωση μη ομαλής διεξαγωγής της Πρακτικής Άσκησης. Οι διαδικασίες αυτές μπορούν να ενεργοποιηθούν είτε από τον φοιτητή, είτε από τον φορέα απασχόλησης ή το ίδιο το Τμήμα (μέσω των αντίστοιχων Εποπτών). Ειδικότερα, ο φοιτητής μπορεί να διακόψει την Πρακτική του Άσκηση αν θεωρεί ότι δεν ανταποκρίνεται στις εκπαιδευτικές του ανάγκες. Κατά την εκπόνηση της Πρακτικής, ο φοιτητής δικαιούται μόνο 5 ημέρες κανονικά άδεια κατά την διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης και επιπλέον 14 ημέρες άδεια για συμμετοχή σε εξετάσεις μαθημάτων.

Ο φορέας απασχόλησης με ευθύνη του αντίστοιχου Επόπτη οφείλει να συμβάλλει στην εκπλήρωση των στόχων της Πρακτικής Άσκησης με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Αναλαμβάνει την πρακτική εκπαίδευση του ασκούμενου, βρίσκεται σε απευθείας συνεννόηση με τον Επόπτη εκπαιδευτικό και μεριμνά για την τήρηση του ωραρίου και των υπόλοιπων υποχρεώσεων του ασκούμενου. Ο φορέας απασχόλησης μπορεί να διακόψει την Πρακτική Άσκηση αν ο ασκούμενος δεν τηρεί το ωράριο ή απουσιάζει αδικαιολόγητα από την εργασία του.

Ο Επόπτης εκπαιδευτικός οφείλει να διασφαλίζει την συνάφεια της απασχόλησης του ασκούμενου με το αντικείμενό του, καθώς και να εξασφαλίζει ότι εξυπηρετούνται οι εκπαιδευτικές ανάγκες του φοιτητή κατά την διάρκεια της Άσκησης. Ο Επόπτης εκπαιδευτικός μπορεί να ζητήσει τη διακοπή της Πρακτικής Άσκησης αν διαπιστώσει ανάρμοστη συμπεριφορά εκ μέρους του φοιτητή ή αν διαπιστώσει ότι ο χώρος εργασίας ή το αντικείμενο απασχόλησης δεν ανταποκρίνονται στους προκαθορισμένους στόχους.

Η Πρακτική Άσκηση, στις περιπτώσεις διακοπής, συνεχίζεται και ολοκληρώνεται σε άλλο φορέα, μέχρι και την συμπλήρωση τουλάχιστον του υποχρεωτικού ημερολογιακού εξαμήνου.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Η Πρακτική Άσκηση πραγματοποιείται μαζί με την Πτυχιακή Εργασία στο 8ο και τελευταίο εξάμηνο σπουδών. Οι φοιτητές, για να ξεκινήσουν Πρακτική Άσκηση, οφείλουν να έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς μια σειρά μαθημάτων και εκπαιδευτικών υποχρεώσεων. Ειδικότερα πρέπει να έχουν περάσει 26 μαθήματα (θεωρία και εργαστήριο) από τα οποία τουλάχιστον 6 μαθήματα πρέπει να είναι ειδικότητας όπως αυτά καθορίζονται στο πρόγραμμα σπουδών.

Η Πρακτική Άσκηση αντιστοιχεί σε 10 διδακτικές μονάδες (ECTS) και έτσι, παρά το ότι δεν βαθμολογείται, αποτελεί μέρος του διδακτικού έργου και συμμετέχει στην διαμόρφωση του προφίλ του αποφοίτου μέσω των διδακτικών μονάδων.

ΟΔΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Οι θέσεις για Πρακτική Άσκηση ανακοινώνονται μέσω του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης στον ιστότοπο των σπουδαστών του Τμήματος (electra.teipir.gr) ή μέσω της ιστοσελίδας του γραφείου Πρακτικής Άσκησης του ΑΕΙ Πειραιά Τ.Τ. (<http://www.teipir.gr/praktiki/>). Πρόσφατα έχει αναπτυχθεί ένα σύστημα κεντρικής υποστήριξης Πρακτικής Άσκησης για φοιτητές Α.Ε.Ι, το ΑΤΛΑΣ (<http://atlas.grnet.gr/PracticeOffers>).

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΟ Ή ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΦΟΡΕΑ

Τα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν για την ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης είναι τα ακόλουθα:

1. Συμπλήρωση αίτησης και υποβολή στο πρωτόκολλο του Τμήματος για χορήγηση βεβαίωσης Πρακτικής Άσκησης.
2. Παραλαβή της Βεβαίωσης Πρακτικής Άσκησης από τη Γραμματεία ότι εκπληρώνει τις παραπάνω προϋποθέσεις.
3. Συμπλήρωση της Ειδικής Σύμβασης Εργασίας εις τριπλούν υπογεγραμμένη από τον εργοδότη και από τον ίδιο.
4. Βεβαίωση από τον εργοδότη στην οποία αναγράφεται το χρονικό διάστημα απασχόλησης, το γνωστικό αντικείμενο απασχόλησης του σπουδαστή και τον επόπτη του φορέα. Τη βεβαίωση υπογράφει ο εργοδότης με σφραγίδα της εταιρίας σε πρωτότυπο.

(Για τους Δημόσιους φορείς η σύμβαση μπορεί να αντικατασταθεί με βεβαίωση της Υπηρεσίας στην οποία να αναγράφεται ότι αποδέχεται τον σπουδαστή για την πραγματοποίηση της Πρακτικής του Άσκησης σε γνωστικό αντικείμενο συναφές με το Τμήμα.)

5. Η σύμβαση πρωτοκολλείται από τη Γραμματεία και στη συνέχεια παραδίδεται από το σπουδαστή στην επιτροπή Πρακτικής Άσκησης.
6. Η επιτροπή Πρακτικής Άσκησης καταχωρεί τα στοιχεία των συμβαλλομένων σε Μητρώο Πρακτικής Άσκησης και τα υποβάλλει στη Γραμματεία του τμήματος για υπογραφή της σύμβασης από τον Πρόεδρο του Τμήματος και στη συνέχεια τα αρχειοθετεί στον φάκελο του σπουδαστή.
7. Ο σπουδαστής παραλαμβάνει το βιβλίο Πρακτικής Άσκησης από τη Γραμματεία και συμπληρώνει καθημερινά το αντικείμενο με το οποίο απασχολείται και τις ώρες απασχόλησης.
8. Ο εργοδότης κάθε εβδομάδα αξιολογεί το σπουδαστή, υπογράφει και σφραγίζει το βιβλίο Πρακτικής Άσκησης.
9. Στο τέλος του μήνα ο σπουδαστής γράφει μηνιαία έκθεση.
10. Στο τέλος του εξαμήνου ο σπουδαστής γράφει εξαμηνιαία έκθεση για τις εμπειρίες που αποκόμισε κατά την διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης.
11. Ο επόπτης του Φορέα συντάσσει έκθεση για την εξαμηνιαία εκπαίδευση/απόδοση του σπουδαστή με υπογραφή και σφραγίδα.
12. Ο επόπτης καθηγητής συμπληρώνει το αντίστοιχο φύλλο στο βιβλίο πρακτικής άσκησης.

Με την ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης, ο σπουδαστής προσκομίζει στην επιτροπή Πρακτικής Άσκησης τα παρακάτω:

1. Το βιβλίο Πρακτικής Άσκησης συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο.
2. Βεβαίωση σε πρωτότυπο από τον εργοδότη με υπογραφή και σφραγίδα στην οποία θα αναγράφεται ότι ολοκλήρωσε επιτυχώς την Πρακτική Άσκηση, τη διάρκειά της καθώς και το γνωστικό αντικείμενο με το οποίο ασχολήθηκε ο σπουδαστής.
3. Φωτοαντίγραφο ενσήμων επικυρωμένο.

Με ευθύνη του υπευθύνου πρακτικής άσκησης του τμήματος:

- Ο επόπτης καθηγητής συμπληρώνει το ειδικό έντυπο αξιολόγησης της Πρακτικής Άσκησης, το οποίο παραδίδει στον υπεύθυνο πρακτικής άσκησης του τμήματος.
- Ο υπεύθυνος πρακτικής άσκησης του τμήματος συνυπογράφει με τον επόπτη καθηγητή το ειδικό έντυπο ολοκλήρωσης της πρακτικής άσκησης.
- Ο φάκελος της Πρακτικής Άσκησης παραδίδεται στη Γραμματεία του τμήματος.

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ:

ΕΙΔΙΚΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ 1 - ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΕΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Κατά καιρούς το Ίδρυμα αποφασίζει και εγκρίνει την πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης σε εργαστήρια εντός του Τμήματος με εισήγηση του τελευταίου. Κατά την διάρκεια μιας πρακτικής άσκησης σε εργαστήριο του Τμήματος ο φοιτητής αναλαμβάνει εξειδικευμένες τεχνικές εργασίες εντός του εργαστηρίου και συμβάλλει στην γενικότερη εύρυθμη λειτουργία αυτού. Σε αυτήν την περίπτωση η διαδικασία που ακολουθείται είναι παρόμοια με την γενική περίπτωση αλλά μεταβάλλεται στα εξής σημεία:

- Η Γραμματεία του Τμήματος σε συνεννόηση με την Συνέλευση Τμήματος καταθέτει αίτηση έγκρισης θέσεων πρακτικής άσκησης στο Συμβούλιο του Ιδρύματος.
- Το Συμβούλιο του Ιδρύματος εγκρίνει (ή απορρίπτει) την αίτηση, εξασφαλίζοντας τα σχετικά κονδύλια.
- Ο φοιτητής καταθέτει αίτηση πρακτικής άσκησης εντός του Τμήματος και για συγκεκριμένο Εργαστήριο. Η αίτηση προσυπογράφεται από τον Υπεύθυνο Εργαστηρίου.
- Η Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει την κατανομή των φοιτητών στις διατεθείσες θέσεις πρακτικής άσκησης, με κριτήρια τον μέσο όρο βαθμολογίας των υποψηφίων ασκουμένων, τον αριθμό μαθημάτων για την ολοκλήρωση των σπουδών τους και το εξάμηνο φοίτησης.
- Η σύμβαση πρακτικής άσκησης υπογράφεται από τον ασκούμενο, τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Υπεύθυνο του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης του Ιδρύματος.
- Το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης αναλαμβάνει τον ρόλο της Εταιρίας στην διαδικασία που περιγράφεται στην Γενική Περίπτωση, π.χ. εκδίδει τα ένσημα του ασκούμενου κλπ.

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ:

ΕΙΔΙΚΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ 2 - ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΣΠΑ

Ανάλογα με τα διαθέσιμα κονδύλια, μπορούν να πραγματοποιούνται επιδοτούμενες Πρακτικές Ασκήσεις φοιτητών, οι οποίες χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ. Η Δράση «Πρακτική Άσκηση» συντονίζεται από το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης που αποτελεί μέρος της Δομής Σταδιοδρομίας και Απασχόλησης (ΔΑΣΤΑ) η οποία λειτουργεί στο ΤΕΙ Πειραιά από το 2009. Καλύπτεται η Πρακτική Άσκηση είτε σε ιδιωτικούς είτε σε δημόσιους φορείς. Στην τελευταία περίπτωση ανήκουν και οι Πρακτικές Ασκήσεις εντός των Τμημάτων (Εργαστηρίων) του ΤΕΙ. Σε αυτήν την περίπτωση η διαδικασία είναι παρόμοια με την γενική περίπτωση και τις ειδικές συνθήκες της άσκησης εντός Τμήματος, με τις εξής επιπλέον ιδιαιτερότητες:

- Ο φοιτητής καταθέτει αίτηση πρακτικής τόσο στο Τμήμα όσο και στο Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του Ιδρύματος
- Εκτός από την σύμβαση πρακτικής που περιγράφεται ανωτέρω, εκδίδεται επίσης και ειδική σύμβαση από το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης η οποία υπογράφεται από τον ασκούμενο, τον Υπεύθυνο της Πράξης ΕΣΠΑ, τον Γραμματέα του ΕΛΚΕ και τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ερευνών.
- Τον ρόλο της Εταιρίας αναλαμβάνει το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του Ιδρύματος (π.χ. έκδοση ενσήμων κλπ.)

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ:

ΕΙΔΙΚΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ 3 - ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΕ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ Ε.Ε.

Η διαδικασία πρακτικής άσκησης στο εξωτερικό είναι ίδια με την γενική περίπτωση, με την διαφορά ότι η εταιρία και ο τόπος διαμονής του φοιτητή κατά την διάρκεια της πρακτικής άσκησης είναι κυρίως σε χώρες της Ε.Ε. Η πρακτική άσκηση αυτής της κατηγορίας μπορεί να χρηματοδοτηθεί από το Erasmus +. Σε αυτό το πλαίσιο, όλη η σχετική αλληλογραφία με τους φορείς του εξωτερικού πραγματοποιείται στα αγγλικά, και για αυτόν τον σκοπό πρέπει το Βιβλίο Πρακτικής Άσκησης να συνταχθεί στα αγγλικά.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ήδη υπάρχουν περιπτώσεις φοιτητών του Τμήματος οι οποίοι πραγματοποίησαν και ολοκλήρωσαν επιτυχώς την Πρακτική τους Άσκηση στο εξωτερικό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθεται μια σειρά απαραίτητων δικαιολογητικών και εγγράφων για την έναρξη, την πραγματοποίηση, τον έλεγχο και την ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης.

Τα παρακάτω δικαιολογητικά διατίθενται από την Γραμματεία του Τμήματος:

1. Βεβαίωση έναρξης Πρακτικής Άσκησης
2. Σύμβαση Πρακτικής Άσκησης
3. Βιβλίο Πρακτικής Άσκησης

Τα παρακάτω δικαιολογητικά προσκομίζονται σε επικυρωμένο αντίγραφο από τον φοιτητή με ευθύνη του ιδίου:

1. Φωτοτυπία Ταυτότητας
2. Φωτοτυπία Εγγράφου που να αποδεικνύει τον ΑΦΜ του φοιτητή
3. Φωτοτυπία βεβαίωσης απογραφής ασφαλισμένου στο ΙΚΑ, ή άλλου εγγράφου που να αποδεικνύει τον Α.Μ. του φοιτητή στο ΙΚΑ
4. Φωτοτυπία Εγγράφου που να αποδεικνύει τον ΑΜΚΑ του φοιτητή
5. Φωτοτυπία βιβλιαρίου τραπεζικού λογαριασμού (ο φοιτητής πρέπει να είναι πρώτος δικαιούχος)
6. Για την ολοκλήρωση της Πρακτικής, απαιτείται βεβαίωση σύναψης ενσήμων από τον εργοδότη

Τέλος, κατά την διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης ο φοιτητής συμπληρώνει το Βιβλίο Πρακτικής Άσκησης είτε στα ελληνικά (το προμηθεύεται από την Γραμματεία του Τμήματος σε έντυπη μορφή) είτε στα αγγλικά.